

ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ

Бр. 63.

Понедељак, 31 Децембра 1918.
БЕОГРАД.

Излазе сваког дана у 7 сата у јутру.

Цена 20 п. дин. или 50 хелера.

ГОДИНА XXI.

Рукописи и претплату треба слати:
Уредништву ВЕЧЕРЊИХ НОВОСТИ
БЕОГРАД, Космајска ул. бр. 28.

Конференција мира.

И овом се приликом, као и до сада за време великих коалиција, показало старо искуство, да је при прављењу мира најтежа ствар — споразум међу самим савезницима. Конференција за мир имала је почети већ поодавно, али је у два три маха одлагана, док на послетку није утврђен дефинитиван датум.

Разлози томе одлагању и отезању леже једино у томе, што међу самим савезницима није владала потпуна сагласност у идејама и ратним циљевима. Сад нису непријатељи ти, који коче убрзавање мира. Турска, Бугарска и Аустрија су смрвљене, Немачка је немоћна, и све ове државе некадањег блока централних сила имају само да приме одлуке Споразума о условима за мир.

Исто је тако било и за време бечког конгреса пре сто и четири године. Наполеон и Француска биле су сломљени, али коалиција, у којој је била готово сва Европа, као ово сад, није се могла лако међу собом споразумети, и зато је постала изрека (с обзиром на забаву, којима је конгрес био испуњен) „концерат игра али не корача“. Док је био један главни и опасни противник, сви су имали један циљ: оборити и смрвити тога противника. Када је тај циљ постигнут сада се појављују стара ривалства, специјални интереси појединих чланова коалиција, и, сад је најглавнија ствар довести у склад те интересе.

Истина је, да су Енглези и Французи стари супарници, између Италије и Француске влада трвеће у многим питањима, али би се све ове некадање несугласнице могле лако отклонити да Споразум нема своје enfant terrible, а то је Италија. Ова је сила са својим безобзирним и отвореним освајачким прохтевима била највећа сметња, што се мир до сада одлагао, а она ће бити и једини кривац, ако конференција за мир не буде могла брзо свршити свој задатак.

Ратне и политичке вести

Седница Средишног Одбора Нар. Већа у Загребу.

Прејуче је била седница Средишног Одбора Народног Већа у Загребу, на којој су се спровели популитвени избори за Државно Веће. Начелно се прихватило становиште, да сви чланови Народног Већа према првобитним заључцима, долазе у Државно Веће. Југословенски Одбор биће заступан са осам чла-

ва и то по два из Хрватске, Далмације, Босне и Словенацке. Пошто је из Хрватске и Славоније већ 30 чланова у Народно Већу, док Хрватској и Славонији у Државно Веће припада 62 члана, то се са споразумом странака, по сталном кључу имају изабрати још 32 делегата. Међу њима припада још један делегат, јер оно има право на два. Позвала су их покрајинска Народна Већа у Сплиту, Сарајеву и Љубљани, да одмах попуне непопуњена места. Веродајнице члановима Државног Већа, на подручју земаља бивше владе Народног Већа, издаће председништво Народног Већа.

Питање на конференцији.

Листови се већ баве питањима о којима има да се решава на конференцији. Са свим је разумљиво да прво место заузима питање о Удружењу Народа. Када конференција отпочне рад, извесно је, да ће париска штампа узети у претрес многобројна друга питања, чија решења треба да претходе образовању Удружења Народа. За тренутак изгледа да ће се отпочети састанци представника Енглеске, Француске, Сједињених Држава, Италије и вероватно Јапана, како би се утврдио програм рада за конференцију, која ће почети тек око 20. јануара. Говори се чак да су сва питања, о којима се има претресати на конференцији, већ у принципу уређења између влада великих сила, изузев балканског проблема, који са проблемима руским и Азијске Турске сачињава најтеже питање, које конференција има да испитује.

Делегати на конференцији.

Изгледа да је већ утврђен број званичних делегата за конференцију. Свака од великих сила имаће права да буде заступљена на конференцији са пет представника; Србија и Белгија свака са по три представника. Остале савезничке државе, као Грчка, Румунија, Бразилија и Португалија имаће свака права на по два представника. Остале државе, које су прекинуле дипломатске односе или се пак налазиле у ратном стању са Немачком, али се нису бориле уз савезнике, имаће права на по једног представника. Али изгледа, да ово питање расподеле седнице није још дефинитивно уређено и да још може бити измена, да би се постигла извесна једнакост између савезничких држава, не разумевајући ту пет великих сила, које ће извесно одржати своју претежност на конференцији. Питање Русије је још непрестано

болесно. Не могу се примити делегати болшевичке владе а не могу се тако исто пустити и представници толиких малих држави, које сад постоје у Русији, да одвојено заступају своје интересе.

Почетак преговора.

Разговори између савезничких шефова влада већ су отпочели. Јуче је Клемансо имао код пуковника Хуса дугу конференцију са председником Вилсоном, који се вратио из Италије. Лако је погодити да су предмет разговора била питања Јадрана и Балкана. Сутра ће се на Ке д' Орсе одржати први састанак, коме ће присуствовати Вилсон, као први амерички делегат; Балфур, Роберт Сесил, енглески делегати; Лансинг и Хус, амерички делегати; Клемансо, Пишон, француски делегати; Орландо, Сонино, италијански делегати и представници Јапана. Можда ће стићи и Лојд Џорџ да и он присуствује овом састанку.

ЛОКАЛНЕ ВЕСТИ.

Допутовали.

Са министром за земљорадњу, Др. Живком Петричићем стигао је из Загреба и његов тајник Др. Славко Флегел, даље референти земаљске владе у Загребу: Др. Љевачић, за ветеринарство, Др. Кришћев за пољопривреду и Др. Њемчић за сточарство.

Барон Рајачић.

Г. барон Јосиф Рајачић члан угарског парламента, велики пријатељ и заступник Срба, допутовао је из Угарске у Београд.

Општинска дрва.

Дрва, која је општина купила у Славонији ради снабдевања грађанства, стигла су већ у Београд и истоварују се.

Концерти у очи Нове Године.

Панчевачка омладина приређује вечерас концерат са забавом у корист Црвеног Крста. Тако исто омладица у Руми приређује концерат са томболом, чији је чист приход намењен Ц. Крсту.

Дуван и цигарете.

У Дубровник су већ прислели чиновници Управе Мочопола, а у исто време и већа количина дувана и цигарета, што ће у врло кратком времену стићи у Београд.

Канцеларијски писари.

Које су потребне писарске снаге, нека се за услове обрати министарству за социјалну политику (Београд Македонска улица број 25), којем је Државно Посредништво у Љубљани ставило на расположење до три стотине добро квалификованих лица.

Народно Позориште.

Вечерас се у дворани „Касине“ дају два српске ствар: Стеријина комедија „Жендба и удаба“ и пригодна Трифковићева шала „Честитам“. Улазнице у књижарама, а у вече на позоришној каси.

Опет непажња.

Драгољуб, син Велико Савићке, удове и Својина сраза ужичког, нашао је пре неки дан у пољу једну бомбу и уместо да је преда власти по познатој наредби, он је бомбу однео кући, одврteo је и завирио, док је није упалио. На месту је погинуо од експлозије а његов дру-

гар Владимир Косјеровић, из исто а села, гечко од четрнаест година, рањен је у ногу. — Чувајте се експлозива.

Допутовали министри.

Јуче су стигли у Београд из Загреба министри: Свегозар Прибићевић, министар унутрашњих послова; Др. Живко Петричић министар пољопривреде; Др. Ело Лукичић, министар поште и Др. Алберт Крамер, министар за конституанту, и чланови Државног Већа Др. Фран Барцац и Др. Б. Г. Анђелиновић, и Витомир Кораћ са породицом.

Служба на Нову Годину.

Служба Божја на Нову Годину почеће у свима црквама у 9 часова пре полне, а у Саборној Цркви почеће у 8 и по часова, а благодарнице одмах после службе.

Одлазак министара у Загреб.

Господа Стојан Рибарац министар трговине и Велислав Вуловић министар саобраћаја отпутовали су у Загреб, да се на лицу места обавесте о привредним и саобраћајним приликама.

Пољопривредно Друштво.

Чланови Управе Српског Пољопривредног Друштва обновљеног у Солуну и чланови старе управе друштва, која је остала била у Београду, на конференцији одржаној 19. т. м. у Београду спајајући се, образовали су привремену управу, која ће до састанка Глав. Годишњег Збора управљати радом Српског Пољопривредног Друштва.

Друштво за Заштиту Југословенске Деце.

Друштво ради следеће послове: обавештава о деци и децим установама, смешта децу у сиротишта, дом за одојчад и по приватним домовима, упућује болесну децу у децу болнице и опоравилиште, смешта децу по радионицама друштвеним и приватним.

Сиромашним породицама и дојилцама, које не желе ступити у дом за одојчад давање се новчана и друга помоћ.

Деца испод седам година и то оних жена, које иду стално на рад, примаће се у обданишта и деце кујне.

Све случајеве прозираваће нарочито за то одређени друштвени поверљивци.

Радио време (обавештење, упис и пријаве) од 9—11 и 2—4, благајник од 5—6 сваки дан сем недеље по подне

Допис из Шапца.

(Шабац после уласна наше војске. — Девојачко патриотско друштво. — Помоћ сиротињи. — Наше власти. — Вачко позориште. — Намирнице у Шапцу. — Оскудица у дрвима. — Социјалистички протестни зборови. — Попис штеће. — Најпреча помоћ.)

Шабац после уласна наше војске, нешто је мало оживио и враћа се свом старом животу. Трговина је коракнула напред и у трговинама можеш видети јазног еспапа, али је то скупо и прескупо. Шабачки трговци не могу никако да се лифтима опросте, они и дан данас хоће да зараде 100 од сто, јер, за Бога, кад се нема да се интересираш даје новац под скуп интерес, онда дај да се заради на други начин. Рат их је у томе још више покварио.

У Шапцу је образовно девојачко патриотско друштво, које је врло похвално. Оно је сакупило нешто ствари из Срма и те ствари даје сиротињи. Приметили би му, да је на овом послу живље и да све оне ствари што добије одмах раздаје, па ма неко добио и по неколико пута, јер и само зна, да је 9/10 Шапца и голо

КОЛОСЕУМ

АФРОДИТА — велика драма у 4 дела у главној улози МАРИЈА КАРМИ.

КОЛОСЕУМ

и босо, и да готово свима треба помоћ.

Поред овога ово је Друштво установило и Дом за ратнике, који пролазе кроз Шабац и у коме доду имају поред стана још и ручак или вечеру. До данас је помирло на ручак и вечеру преко 1500 ратника.

Помоћ сиротињи у новцу начелство окружно раздаје. Веле, да је дошло око 80.000 дина, а да ће се то раздати. Начелство је требало једну суму освојити и за њу купити ципелице за децу, па ма и дрвене и раздати им, јер смо приметили, да је новац код многих отишао у лудо; били смо очевици, кад је се за сав приспели новац у 100 дина купила печен ца у којој неће бити ни 5 кило печеног меса, а то је данас луксуз и за мало боље и имућније породице, а камо ли за сиротињу.

Поред општинског суда, који је састављен као што је био на дан мобилизације, јер председник и два члеста још нису на дужност дошли, ми имамо цео првостепени суд, начелство окружно; среа поцерски и VI луков. окр. команду. Нема још порезника и цариника и духовног суда.

У Шапцу има и ђачко позориште, које је дало неколико престава у корист Дома Сиротне Деце, те тако и наши ђаци притичу у помоћ баш стварној сиротињи. Нека им је хвала.

До јуче смо оскудевали у намирницама за живот, нарочито за хлеб, јер је се морало ићи у села да се купи; јучерањи петак дао нам је наде, да ће коракнути на боље и да ће Шабац имати намирница. Јуче си у Шапцу могао купити пшенично брашно по 1.40 круна, а пројино по 0.80 круна, живину си могао купити ћурчане по 50—70 круна, патке по 20 круна, гуске по 30 круна, пар пилића за 20—10 круна, свиње су истина биле доста скупе, али их хвала Б. гу има на пијаца. И тако Шабац добија сам намирнице, без да је ко од позваних и претом мрдно. Скупо, али тек има.

У Шапцу је врло велика оскудица у дрвима. Метар дрва плаћа се преко 100 круна; па да га има. А, зашто то? Зато што надлежни неће прстом да мрдно. Узли се, па се незна где да се сече, и нема подвозних средстава ко да превуче. И једно и друго има и то не само за Шабац но и за вас Београђане. Зашто се не секу дрва у Савским адама, зашто се не секу дрва у Царској шуми, та она је сада државна? А и радна снага зашто се не узме од прекосаваца и плати им се? И кад би се секла дрва или у адама или у царској шуми, она би се лажама могла и превући и онда се и би оскудевало у подвозним средствима. Нека надлежни ово узму у претресање, да и оно мало подмлатка не пропадне.

Први политички зборови код нас су били социјалистички, и било их је два; један за организацију, а други протестни збор због намирница. Социјалисте су тражили, да држава снабдева грађанство са намирницама, што би праведно и било.

Од понедеоника код нас ће се вршити списак оштете а образоване су комисије.

Сваки зна, да је Шабац највише у Србији пострадао и да је њему потребна прва и хитна помоћ. Ми мислимо, да би држава требала одмах да притекне у помоћ сопственику ма Рингофена и исте од његове дужности ослободити, те да би могли још у току зиме оправити Рингофена да би и ти циглу и цреп на пролеће спремили, да се бар државне пруге почну оправљати. Онда би требало помоћи сопственике Стругара и њих упутити, да Стругаре набаве и рад одмах одпочну. Трбало би помоћи и Електрично удружење, сопственике парног млина и штампарија, које су оштећене, а које су такође врло нужне. То су помоћи које би држава за 10—15 дана требала да да, па се после са послом не вапиње. Д.

Последње вести.

(Званично саопштење.)

Г. Де Маржери шеф политичког одељења у Министарству Спољних Послова, постављен је за посланика Француске у Берлину а ускоро ће бити унапређен у ранг амбасадора.

Вилсон се вратио у Париз, обишавши предходно Бенону, Милан и Турин.

Белгијске владике сакупљене под председништвом кардинала Мерсија одлучиле су да се свештенство не меша у будуће у политичка питања.

У циљу доласка на власт коалиционе владе, учињен је јак покушај да се обори пољска влада.

У Берлину су се изродили велики нереди између владе с једне стране и Либкнехта и Ајхорна, отпуштеног окружног начелника, с друге стране. Влада се чврсто држи преко изазивањима групе Спартоговаца. Било је много мртвих и рањених.

Покушај да се обори пољска влада да место ње дође коалициона влада пропао је.

Нереди у Берлину и даље трају. Влада је одлучила да примени најеергичније мере ради успостављања реда. Изгледа да је она господар ситуације.

66 француска алписка дивизија продефиловала је прошлог уторника кроз Лијеж. Ово дефиловање било је пропраћено бурним овацијама од стране војних и цивилних власти, као и од стране непрегледне масе становништва. Јављају да је генерал Франше д'Еспере позват у Француску да поднесе подробен извештај о ситуацији на Истоку.

Универзитет у Кракову подарио је титуле почасних доктора Клемансоу, Фошу и кардиналу Мерсију.

Сви лагери западно од Елбе у којима су били француски заробљеници испражњени су. Заробљеници се нагло враћају својим домовима преко Хамбурга—Бремена—Копенхаген.

Као делегати за конференцију мира одређени су од стране Грчке, Венизелс и Политис.

400 грађанских избеглица разних народности које су стигле из Русије у Копенхаген јављају да у Риги влада права анархија и да се становништво јако плаши доласка болшевика.

У Черновцима је одржан велики конгрес на коме је Буковина прокламовала своје присаједињење Румунији.

Цо неким вестима изгледа да је Лењин ухапшен од стране Троцког који се прогласио диктатором.

ОГЛАСИ

Два добра коња и фијакер НА ПРОДАЈУ. Јавити се Македонска улица број 20. 1—3

Мој муж Војислав Миленковић из Крагујевца, интерниран је 1915. год. кад су непријатељи ушли у Србију. Доцније се јавио са рада где је као интерниран Ср, 204. Пошта Тобој, село Кацељ радио. Од тог доба па све до данас није ми се јавио а нисам ни од другог могла ништа чути, то се овим путем обраћам и молим сваког озог који би о њему што знао или чуо — да ми јави. Унапред му захваљујем — његова жена Јованка Миленковић, Јованова ул. бр. 17. Крагујевац. 1—3

Стан. Соба спаваћа са једним или два кревета, по потреби, три пекарија са предсобљем електричним осветљењем и засебним одељењем, од 1 Јануара издеје се под кирију. Упитати редакцију „Веч. Новости.“ 2-3

Црквењак је потребан цркви Св. Николе у Београду. Плата месечна 150 дина, или 300 круна. 1-3

Кућа у Таковској улици бр. 3-а издаје се под кирију. Двамаест соба, три предсобља, четири подрума, перioniца и остале припадљности. Купатило и електрично осветљење. Дориште погодно за подизање гараже или штале. 1-3

СВЕТИ
ЈОВАН КРСТИТЕЉ
ПРЕТЕЧА ХРИСТОВ
написао и посветио свима који Светог Јована славе као своје крсно име
ЧЕДА МИЈАТОВИЋ
АКАДЕМИК.
Издање књијаре
ИГЊАТА ДАНИЧИЋА
може се добити комед 3— дина.
у Београду Битољска 13.
1—10

МОДНИ САЛОН ЖЕНСКИХ ШЕШИРА

Анка Марчић Франкопанска улица 2 А
— — — ЗАГРЕБ. — — —

Препоручује се сеетринској наклоности српских жена. Пружам велики избор најмодернијих женских шешира. Израда изврсна. Цена умерена. Пошиљке врши брзо. 2-10

Зубни лекар — Г-ђа Милица Михаиловић
отпочела је своју праксу, и располаже са најбољим матерјалом из мирног доба. —
ПРИМА ОД 9—12 ПРЕ И ОД 3—6 ПО ПОДНЕ
у Краља Милана улици бр. 37. — Теразије. 2—3

Ново! Част ми је известити поштовану публику да сам у Краља Милана ул. 54, 1 спрат отворила најмодернији

ЗАВОД за улепшавање ЛИЦА, ГРУДИ, КОЖЕ и РУКУ

Улепшавање лица и коже најновијом методом: помоћу електричне СВЕТЛОСТИ, ПАРЕ и ЕЛЕКТРИКЕ.

МАСАЖА ЛИЦА — НЕГА РУКУ и НОКТИЈУ
— НЕГА ГРУДИ и КОСЕ — ДЕПИЛАЦИЈА итд.

ЗАВОД ради сваки дан.

Одељење за даме.

Моли за што већу посету Јованка Бенова

1-4

Краља Милана 54, 1 спрат. — Београд.

ВИНОГРАД ПОД ЗАКУП ИЛИ ПРОДАЈУ

Издаје се под закуп или на пола за више година а под повољним условима и на продају.

а) Виноград од 30000 лозе на год, саћен најбољим сортама лозе, у чистим парцелама.

б) Воћњак од 500 ком. воћака најбоље сорте, старе 8—10 година.

в) Две аграче од тврдог материјала са подрумом и врионицом.

г) Пола хектара шуме и

д) Један хектар земље за башту и остале усеве.

Виноград је у Смедереву на најлепшем месту у непосредној близини „Краљевог винограда“ на дунавској обали са врло лепим изгледом на пространу равницу целога Баната.

За погодбу обратити се сопственику Тодору Р. Николићу бив. управнику Краљевог винограда у Смедереву.

ВИНОГРАД ПОД ЗАКУП ИЛИ ПРОДАЈУ

ЈЕДИНА СРПСКА ТРГОВИНА НАМЕШТАЈА

МИЛАН САРАТЛИЋ и Комп. — Нови Сад

Главна (Кошут Л.) ул. 7.

(Б-вша трговина и фабрика намештаја Л. ШЕНБЕРГЕР и СИН.)

Прима нове поруџбе по нацртима као и оправке столарске и тапетарске. Преузима намештање хотела и уреда.

Велики избор готових НАМЕШТАЈА.

Тачна и солидна израда наруџаба и оправака уз најумеренију цену. 5-5